

บทที่ ๑

บทนำ

ความสำคัญของเรื่อง

องค์การโทรศัพทแห่งประเทศไทย เป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงคมนาคม ซึ่งให้บริการด้านสาธารณูปโภคขั้นมูลฐาน เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารที่มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการเสริมสร้างและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ปัจจุบันโทรศัพทนับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการติดต่อสื่อสาร ที่จะอำนวยความสะดวกรวดเร็วให้การติดต่อสื่อสารเสมือนหนึ่งผู้พูดคุยต่อหน้ากัน ช่วยในด้านการค้าเป็นธุรกิจการค้า และดำเนินชีวิตประจำวัน โดยช่วยทุ่นเวลาในการติดต่อสื่อสาร และช่วยลดปัญหาในด้านการจราจร ถ้าการติดต่อสื่อสารจำเป็นต้องใช้ยานพาหนะเพื่อเดินทางในการติดต่อสื่อสาร ก็ย่อมทำให้การจราจรยิ่งติดขัดมากขึ้น แต่การใช้บริการโทรศัพทเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ก็จะช่วยลดปัญหาค่านี้ลงไปได้บ้างไม่มากนัก และยังช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางและเป็นผลในการช่วยประหยัดน้ำมันอีกด้วย

การที่โทรศัพทมีข้อดีหลายอย่าง ทำให้ความต้องการโทรศัพทมีมาก แต่ยอมมีข้อจำกัดการ เมืองและเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบกระเทือนต่อความต้องการโทรศัพท จะเห็นว่าประเทศไทยใดไม่มีคววมั่นคง จะทำให้การประกอบธุรกิจการค้า การลงทุนหยุดชะงัก เมื่อผู้ประกอบการไม่สามารถขยายกิจการของตนได้ หรืออาจเลิกลมกิจการที่กระทำอยู่ เพื่อไม่ต้องเสี่ยงกับความไม่แน่นอนกับวิกฤติการณ์ ทำให้ระบบเศรษฐกิจภายในประเทศตกต่ำ มีผลต่อประเทศไทยชาติโดยส่วนรวมฐานะของประชาชนซึ่งเดิมอาจจะมีพอสำหรับคาดคิดทั้งโทรศัพทก็ต้องลดค่าใช้จ่ายทางค่านี้นิ่ง เนื่องจากคาดคิดทั้งโทรศัพทมีราคาสูง ประชาชนยอมค่านิ่งถึงความจำเป็นในค่านอื่นมากกว่า ทำให้ความต้องการโทรศัพทมีจำนวนน้อยลง และจะส่งผล

กระทบกระเทือนต่อรายได้ขององค์การโทรศัพท์ด้วย^๑ ในทางตรงข้ามประเทศไทยมีความมั่นคง ผู้ประกอบธุรกิจในประเทศไทยก็จะทำการขยายกิจการใหญ่โตขึ้น ความจำเป็นทางโทรศัพท์มีมากขึ้น เมื่อเศรษฐกิจดีเยี่ยมเป็นที่ดึงดูดใจให้ลงทุนจากภายนอกประเทศมุ่งให้ความสนใจที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศเพิ่มขึ้น เศรษฐกิจของประชาชนก็จะรุ่งเรือง ทำให้รายได้ของประชาชนเพิ่มมากขึ้น และมีฐานะทางเศรษฐกิจในครอบครัวดี ความต้องการโทรศัพท์ย่อมมีมากขึ้นด้วย ในขณะนี้ (พ.ศ. ๒๕๒๖-๒๕๒๗) ประเทศไทยมีโทรศัพท์ใ้ใช้อยู่ประมาณ ๔ แสนเลขหมายทั่วประเทศ ซึ่งยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน องค์การโทรศัพท์ฯ ตระหนักถึงความประสงค์ของรัฐบาลในการที่จะให้เพิ่มขยายกิจการโทรศัพท์ ทั้งด้านปริมาณให้เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชนในระยะเวลาด้านสมควร และปรับปรุงบริการโทรศัพท์ในด้านคุณภาพให้มีสมรรถภาพ และมีความสะดวกในการติดต่อได้รวดเร็วและแน่นอน องค์การโทรศัพท์ฯ จึงรับนโยบายมาจัดทำโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การโทรศัพท์ฯ ขึ้น ๒ โครงการ^๒ คือโครงการขยายงานในปัจจุบัน มีชื่อเรียกว่า โครงการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์การโทรศัพท์ฯ พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๗ หรือโครงการ พศท. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๗ และโครงการขยายงานในอนาคต ซึ่งองค์การโทรศัพท์ฯ กำลังจัดทำโครงการขยายงานในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๘ โดยเรียกชื่อของโครงการนี้ว่า โครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การโทรศัพท์ฯ พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๘^๓

^๑ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย, สำนักวางแผนและโครงการ, ประมวลความต้องการโทรศัพท์ประจำปี ๒๕๑๘, หน้า ๖-๗.

^๒ พลตรี สมบัติ คามัญเจริญ, "คำกล่าวรายงานของพลตรี สมบัติ คามัญเจริญ ผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยต่อ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีในงานพิธีที่ระลึกคล้ายวันสถาปนา ทศท. ครบรอบ ๒๕ ปี "วารสารโทรศัพท์ ๒ (มีนาคม ๒๕๒๖) ๕.

^๓ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย, "แผนขยายงานระยะยาวและโครงการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย," (องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย, มกราคม ๒๕๒๖) ๒-๓.

ผู้เขียนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของโครงการขยายงานในปัจจุบัน คือโครงการ พศท. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๗ ซึ่งมีบทบาทมากในปัจจุบัน จึงได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ถึง ลักษณะการดำเนินงานโครงการขยายงานขององค์การโทรศัพท์ฯ ช่วง พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๗ ซึ่งเป็นโครงการที่ได้จัดทำขึ้นตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ศึกษาถึงผลดีและผลเสียของโครงการขยายงาน พศท. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๗ ศึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในการดำเนินงานของโครงการขยายงาน พศท. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๗

ประวัติความเป็นมาขององค์การโทรศัพท์

โทรศัพท์เป็นเครื่องมือที่สำคัญอันหนึ่ง ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร ในระยะแรกเริ่มได้มีการนำโทรศัพท์เข้ามาใช้ในประเทศไทยเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๔ ตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โดยทางราชการกระทรวงกลาโหม ซึ่งในขณะนั้นเรียกว่า "กรมกระลาโหม" ได้ทดลองนำเครื่องโทรศัพท์เข้ามาติดตั้งที่กรุงเทพฯ และสมทบปรากรแห่งละ ๑ เครื่อง วัตถุประสงค์ในเบื้องต้น เพื่อที่จะใช้ในการแจ้งข่าวสาร เรือเข้าและออกที่ปากน้ำ สมทบปรากรในทางกรุงเทพฯ ทราบ โดยมี Mr. Alaleather เป็นผู้สอนข้าราชการในหรัจกัวิธีใช้

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๒๕ กรมไปรษณีย์โทรเลข ได้รับโอนกิจการโทรศัพท์จากกระทรวงกลาโหมมาดำเนินการ และได้ขยายกิจการออกไปโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เช่าโทรศัพท์ภายในเขตกรุงเทพฯ และธนบุรี นับเป็นประวัติศาสตร์ครั้งแรกของประเทศไทยที่ประชาชนมีโอกาสได้ใช้โทรศัพท์เป็นเครื่องมือสื่อสารในการติดต่อ เครื่องโทรศัพท์ที่ใช้ในระยะแรกเป็นเครื่องระบบ "แม็กนีโต" (Magneto System) หรือระบบไฟประจำเครื่อง (Lord Battery - L.B.) มีจำนวนผู้เช่าทั้งสิ้น ๖๑ ราย มีระยะทางทั้งสิ้นยาวประมาณ ๔๖ กิโลเมตร โทรศัพท์แบบนี้ได้ใช้งานติดต่อกันมาเป็นเวลา ๒๐ ปีเศษ

องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย, ประวัติความเป็นมาขององค์การโทรศัพท์
ในโอกาสครบรอบ ๒๕ ปี, หน้า ๑ - ๒.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒.

เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๐ กรมไปรษณีย์โทรเลขได้สั่งซื้อเครื่องชุมสายโทรศัพท์ระบบไฟกลางที่ใช้พนักงานคอย (Central Battery Manual System) มาใช้แทนเครื่องโทรศัพท์ระบบแมกนีโตซึ่งทันสมัยกว่า การใช้สะดวกกว่า ประหยัดกว่า โดยครั้งแรกได้ติดตั้งโทรศัพท์ระบบไฟกลางขึ้นที่ตำบลวัดเสียบ (ศึกษานีวิทยุ ๑ ปณ. เดิม) ต่อมาเนื่องจากสถานที่คับแคบไม่เหมาะสม จึงได้ย้ายที่ทำการโทรศัพท์กลางออกมาตั้งที่ถนนจักรเพชร (ศึกษุมสายวัดเสียบเดิม) เครื่องโทรศัพท์ระบบไฟกลางที่ใช้พนักงานคอยนี้ ซึ่งองค์การโทรศัพท์ได้ทำการยกเลิกและเปลี่ยนเป็นชุมสายอัตโนมัติมาโดยลำดับจนขณะนี้ไม่มีใช้งานแล้ว

ในปี พ.ศ. ๒๔๖๕ กิจการโทรศัพท์ได้เจริญก้าวหน้าและแพร่หลายยิ่งขึ้น ผู้เช่าโทรศัพท์ได้เพิ่มจำนวนถึง ๑,๔๒๒ เลขหมาย โดยที่จำนวนผู้เช่าได้ขยายตัวมากขึ้น บริเวณโทรศัพท์กลาง^๑ วัดเสียบรับการติดตั้งเพิ่มขึ้นอีกไม่ได้ เพราะเนื้อที่จำกัด ทางราชการจึงได้ติดตั้งโทรศัพท์กลางขนาด ๕๐๐ เลขหมายขึ้นที่ตำบลบางรัก ในบริเวณที่ทำการไปรษณีย์กลางเพิ่มขึ้นอีกแห่งหนึ่งในปี พ.ศ. ๒๔๗๐^๒ เพื่อแบ่งจำนวนผู้เช่าในเขตตอนใต้ของกรุงเทพฯ มาเช่าโทรศัพท์กลางแห่งนี้ และในปีเดียวกันก็ได้วางสายเคเบิลใต้ดิน (สายผาน) (Junction Cable) เชื่อมโยงระหว่างโทรศัพท์กลางทั้งสองแห่งให้สามารถติดต่อกันได้ในปี พ.ศ. ๒๔๗๑ กิจการโทรศัพท์ได้แพร่หลายไปทั่วกรุงเทพฯ และยังสามารถใช้ติดต่อกับต่างจังหวัด เช่นสมุทรปราการ นนทบุรี และนครปฐม

โทรศัพท์แบบระบบไฟกลางใช้พนักงานคอยนี้ ได้ใช้มาจนถึงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๔๘๐ จึงได้เริ่มเปลี่ยนเป็นโทรศัพท์ระบบอัตโนมัติ (Automatic Telephone System) โดยการเปลี่ยนเครื่องชุมสายโทรศัพท์เป็นระบบอัตโนมัติ ได้เริ่มในสมัยที่พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ทรงดำรงตำแหน่งเป็นเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓.
^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔.

และคมนาคม โดยพิจารณาเห็นว่า เครื่องชุมสายโทรศัพท์ระบบไฟกลาง ทั้งที่โทรศัพท์
กลางวัดเลียบและบางรักมีอายุใช้งานมาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปีแล้ว การสึกหรออันเนื่อง
มาจากได้ใช้มานานทำให้สภาพของเครื่องทรุดโทรม ไม่สะดวกในการใช้ควมมานานประการ
นอกจากนี้บริษัทซึ่ง เป็นผู้สร้าง เครื่องโทรศัพท์ดังกล่าวก็หันไปสร้าง เครื่องชุมสายอัตโนมัติ
ซึ่งให้ความสะดวกกว่ากันเสียเป็นส่วนใหญ่ ทำให้การจัดหาชิ้นส่วนอะไหล่ของเครื่อง
อุปกรณ์ของโทรศัพท์ของระบบเก่าเป็นไปด้วยความยากลำบากและมีราคาสูง นอกจากนั้น
ทั้งในประเทศยุโรปและสหรัฐอเมริกามีการใช้ เครื่อง โทรศัพท์ระบบอัตโนมัติกันอย่างแพร่หลาย
มาเป็นเวลาหลายปีแล้ว ๑ ดังนั้น ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อปี พ.ศ.
๒๔๗๕ ทางราชการจึงได้สั่งซื้อชุมสายอัตโนมัติแบบ Step-by-step จากบริษัท General
Electric Company แห่งประเทศอังกฤษ เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ สำหรับ
ติดตั้งที่โทรศัพท์กลางวัดเลียบบางรัก เป็นจำนวนเงิน ๒๗,๑๘๘ ปอนด์ คิดเป็นเงินไทย
ประมาณ ๒๕๘,๑๘๒ บาท (ตามมูลค่าของเงินในสมัยนั้น) เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๗๕
เครื่องชุมสายโทรศัพท์อัตโนมัติจำนวน ๒ ชุด ได้ส่งมาถึงประเทศไทย และได้ทำการติดตั้ง
ชุมสายวัดเลียบ จำนวน ๒,๓๐๐ เลขหมายและชุมสายบางรัก จำนวน ๑,๒๐๐ เลขหมาย
รวมเป็น ๓,๕๐๐ เลขหมาย เมื่อได้ทำการตรวจสอบสภาพทางสายคอนนอก เปลี่ยน
เครื่องตามบ้านที่เขาตลอดจนเปลี่ยนแปลงและกำหนดเลขหมายตามบ้านผู้เช่า และเรียบเรียง
สมุดรายนามผู้เช่าโทรศัพท์ใหม่จนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้ทำการตัดเปลี่ยนแปลงหมายเลข
และเปิดใช้ชุมสายอัตโนมัติ โดยผู้เช่าหมุนตัวเลขบนหน้าปัดติดต่อกันได้เอง เป็นครั้งแรกเมื่อ
เวลา ๐.๐๑ น. วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๐ หลังจากที่เปิดใช้ปรากฏว่าเป็นที่นิยม
ของประชาชน จึงได้เปิดชุมสายขึ้นอีก ๒ แห่ง คือชุมสายสามเสน และชุมสายเพลินจิต

เนื่องจากกิจการโทรศัพท์ระยะแรก ๆ นั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินงาน
มีฐานะเป็นเพียงกองช่างโทรศัพท์ในสังกัดกรมไปรษณีย์โทรเลข ทำให้การดำเนินงานไม่

---

๑ เรื่องเดียวกัน. หน้า ๕.

คลองตัวเท่าที่ควร จึงทำให้อุปสรรคเกี่ยวกับเรื่องเงินที่จะนำมาลงทุนซื้อเครื่องอุปกรณ์
 เพื่อการขยายงานอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากระเบียบแบบแผนของวิธีดำเนินงานแบบราชการ
 ทำให้องค์การโทรศัพท์ไม่อาจขยายงานรุดหน้าเท่าที่ควรจะทำได้ จึงได้มีพระบรมราชโองการ
 โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติตั้งองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยขึ้นเมื่อวันที่ ๒๔
 กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๗ โดยแยกกองช่างโทรศัพท์จากกรมไปรษณีย์โทรเลขมาตั้งเป็น
 องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจที่รัฐเป็นเจ้าของสังกัดกระทรวง
 คมนาคมมาจนถึงปัจจุบัน เมื่อแรกจัดตั้งองค์การโทรศัพท์ฯ ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๗ นั้น
 องค์การโทรศัพท์ฯ ได้รับโอนงานจากกรมไปรษณีย์โทรเลขมาดำเนินงานเฉพาะกิจการ
 โทรศัพท์ในเขตนครหลวง คือกรุงเทพฯ และชุนบุรีเท่านั้น ส่วนกิจการโทรศัพท์ในส่วนภูมิภาค
 หรือในต่างจังหวัด กรมไปรษณีย์โทรเลขยังคงดำเนินการอยู่ ชุมสายที่ได้รับโอนจาก
 กรมไปรษณีย์โทรเลขนั้น มีชุมสายโทรศัพท์ทั่วเคียบ บางรัก สามเสนและเพลินจิต จำนวน
 เลขหมายทั้งสิ้น ประมาณ ๑๐,๐๐๐ เลขหมาย จำนวนพนักงานประมาณ ๗๐๐ คนและ
 ทรัพย์สินที่รับโอนคิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้นประมาณ ๕๐ ล้านบาท ๒

ต่อมาได้มีการรับโอนงานและขยายงานด้านกิจการโทรศัพท์ตามลำดับดังนี้

พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้รับโอนงานโทรศัพท์ในส่วนภูมิภาคจากกรมไปรษณีย์โทรเลข
 งวดแรกจำนวน ๑๐ ชุมสาย จำนวนเลขหมายประมาณ ๑,๖๐๐ เลขหมาย และพนักงาน
 ลูกจ้างอีก ๑,๒๑๓ คน

พ.ศ. ๒๕๐๔ รับโอนงานโทรศัพท์ในส่วนภูมิภาคจากกรมไปรษณีย์โทรเลข
 งวดที่ ๒ จำนวน ๓๗ ชุมสาย จำนวนเลขหมายประมาณ ๔,๑๐๐ เลขหมายกับพนักงาน
 ลูกจ้าง ๑,๔๔๓ คน

พ.ศ. ๒๕๐๗ รับโอนงานโทรศัพท์ทางไกลในภาคกลาง ภาคตะวันออกและ
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากสำนักงานดำเนินการตามโครงการโทรคมนาคม กระทรวง
 คมนาคม

๑ ราชกิจจานุเบกษา, แผนราชกฤษฎีกา, เล่ม ๗๑ ภาค ๑ ตอนที่ ๑๖,
 ๑๕ มีนาคม ๒๔๘๗.

๒ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย, ประวัติความเป็นมาขององค์การโทรศัพท์ฯ
 ในโอกาสครบรอบ ๒๕ ปี, หน้า ๘.

พ.ศ. ๒๕๑๒ รับโอนงานโทรศัพท์ทางไกลในภาคเหนือและภาคใต้ จาก
สำนักงานดำเนินการตามโครงการโทรคมนาคม กระทรวงคมนาคม

เมื่อสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๒๕ มีชุมสายโทรศัพท์ทั่วประเทศ จำนวน ๑๙๖ ชุมสาย
จำนวนเลขหมายทั้งสิ้นประมาณ ๔๙๙,๖๖๓ เลขหมาย ในจำนวนนี้แบ่งออกเป็นชุมสาย
ในเขตนครหลวง ๘๒ ชุมสาย จำนวนเลขหมายประมาณ ๓๗๐,๖๒๔ เลขหมาย และจำนวน
ชุมสายในส่วนภูมิภาค ๑๕๔ ชุมสาย จำนวนเลขหมายประมาณ ๑๒๙,๐๓๙ เลขหมาย มี
พนักงานทั้งหมด ๑๒,๑๒๓ คน ดังตารางที่ ๑

ผู้ที่ไต่ค่าทรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่เริ่มตั้ง
จนถึงปัจจุบันมีรายนามดังนี้ ๒

๑. นายสนิท คุณคมณี	พ.ศ. ๒๔๙๗ - พ.ศ. ๒๕๐๓
๒. พลโท ณเชษฐ นิมิบุตร	พ.ศ. ๒๕๐๓ - พ.ศ. ๒๕๑๐
๓. นายจำรูญ วัชรากัย	พ.ศ. ๒๕๑๐ - พ.ศ. ๒๕๑๗
๔. นายบุญชู เพ็ชรพาณิชย์	พ.ศ. ๒๕๑๘ - พ.ศ. ๒๕๒๒
๕. พลตรี หม่อมราชวงศ์ สศพันธ์ ทวีวงศ์	พ.ศ. ๒๕๒๒ - พ.ศ. ๒๕๒๔
๖. พลตรี สมบัติ คามะธิเรียม	ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ถึงปัจจุบัน

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย, รายงานประจำปี ๒๕๒๔, หน้า ๔๔ -

๔๕.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๙.

ตารางที่ ๑

ตารางแสดงจำนวนชุมสายโทรศัพท์ จำนวนเลขหมายและจำนวนพนักงาน
องค์การโทรศัพท์

ปี พ.ศ.	เขตโทรศัพท์นครหลวง		เขตโทรศัพท์ภูมิภาค		จำนวน พนักงานทั้งหมด
	จำนวนชุมสาย	จำนวน เลขหมาย	จำนวนชุมสาย	จำนวน เลขหมาย	
๒๕๒๒	๔๐	๓๐๘, ๖๘๘	๑๓๘	๑๐๓, ๔๖๐	๑๐, ๕๐๓
๒๕๒๓	๔๒	๓๑๘, ๖๘๘	๑๕๘	๑๐๘, ๐๐๐	๑๐, ๘๘๘
๒๕๒๔	๔๒	๓๑๗, ๐๒๘	๑๕๘	๑๑๘, ๐๐๐	๑๑, ๒๒๘
๒๕๒๕	๔๒	๓๗๐, ๖๒๘	๑๕๘	๑๒๘, ๐๓๕	๑๒, ๑๒๓

ที่มา : องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาพอสรุปได้ดังนี้

๑. เพื่อศึกษาถึงลักษณะการดำเนินงานโครงการขยายงานขององค์การโทรศัพท์ ในช่วง พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๓ ซึ่งเป็นโครงการที่ได้จัดทำขึ้นตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ
๒. เพื่อศึกษาถึงผลดีและผลเสียของโครงการขยายงาน พศท. ๒๕๒๐-๒๕๒๓
๓. เพื่อศึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในการดำเนินงานของโครงการขยายงาน พศท. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๓
๔. เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปรับปรุงโครงการขยายงาน พศท. ๒๕๒๐-๒๕๒๓

ประโยชน์ของการศึกษา

จากการศึกษาถึงการดำเนินงานโครงการขยายงาน พศท. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๓ และปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว พอที่จะสรุปประโยชน์ที่จะได้รับเป็นข้อได้ดังนี้

๑. ทำให้ทราบปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินงานตามโครงการขยายงาน พศท. ๒๕๒๐-๒๕๒๓
๒. ทำให้เกิดข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ในการขยายงานในอนาคต
๓. เป็นการประยุกต์ทฤษฎีที่ได้ศึกษามาให้เข้ากับการวิจัยนอกห้องเรียน

ขอบเขตของการศึกษา

องค์การโทรศัพท์ฯ มีความต้องการที่จะเพิ่มขยายกิจการโทรศัพท์ทั้งด้านปริมาณให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชนในระยะเวลาอันสมควร และปรับปรุงบริการโทรศัพท์ในด้านการคุณภาพให้มีสมรรถภาพ และมีความสะดวกในการติดต่อได้รวดเร็วและแน่นอน ดังนั้น องค์การโทรศัพท์ฯ จึงสนองนโยบายของรัฐบาลโดยจัดทำโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การโทรศัพท์ฯ ขึ้น ๒ โครงการคือ

๑. โครงการ พศท. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๓

๒. โครงการ พศท. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๘

ขณะนี้องค์การโทรศัพท์ กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินงานขยายงานตามโครงการ พศท. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๓ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายบริการโทรศัพท์ออกไปให้เต็มที่ ตามกำลังก่อสร้างและติดตั้งที่มีอยู่ โดยคำนึงถึงขีดความสามารถด้านฐานะการเงินเป็นหลัก เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ประสงค์ให้รัฐวิสาหกิจเลี้ยงตนเองได้ อย่างไรก็ตามแม้ว่าองค์การโทรศัพท์ จะได้ดำเนินการตามโครงการดังกล่าวแล้ว การให้บริการโทรศัพท์ก็ยังไม่เพียงพอที่จะสนองความต้องการของประชาชน และการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยเหตุนี้องค์การโทรศัพท์ จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการ พศท. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๘ ขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาความขาดแคลนโทรศัพท์ และสอดคล้องกับนโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ ของรัฐบาล ตลอดจนเป็นไปตามแผนหลักการสื่อสาร ๒๕๒๕ - ๒๕๓๔ ของกระทรวงคมนาคม ซึ่งโครงการ พศท. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๘ เป็นโครงการขยายงานในอนาคต

วิทยานิพนธ์นี้จะมุ่งศึกษาถึงโครงการ พศท. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๓ ในแง่ของการดำเนินงานตามโครงการ พศท. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๓ โดยกล่าวถึงประวัติความเป็นมาขององค์การโทรศัพท์ อำนาจหน้าที่ขององค์การโทรศัพท์ การดำเนินงานตามโครงการขยายงาน พศท. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๓ โดยแยกเป็นวัตถุประสงค์ขององค์การโทรศัพท์ เกี่ยวกับโครงการ พศท. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๓ ลักษณะวิธีการดำเนินงานและการบริหารงานขององค์การโทรศัพท์ เกี่ยวกับโครงการ พศท. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๓ นอกจากนี้ยังศึกษาถึงปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ พศท. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๓ การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามที่คาดคะเนไว้หรือไม่เพียงใด

สมมติฐาน

๑. มีความบกพร่องในการวางแผนดำเนินการ เพื่อให้ได้ผลตามเป้าหมายของโครงการขยายงาน
๒. โครงการขยายงานมีการดำเนินการไม่เสร็จทันเป้าหมาย

๓. การดำเนินงานของโครงการขยายงานมีปัญหาค้นการประสานงาน ทำให้ขาดความรวดเร็ว การเสนอขออนุมัติมักไม่ทันเวลา

วิธีการศึกษา

วิธีการดำเนินการค้นคว้าและวิจัยวิทยานิพนธ์ ข้อมูลที่ทำการศึกษาได้มาจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้คือ

๑. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) สามารถหาได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) โดยจะทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารงานและเจ้าหน้าที่ในองค์กร โทรศัพท์แห่งประเทศไทย ซึ่งได้แสดงรายละเอียดไว้ในบรรณานุกรม เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและการดำเนินงานตามโครงการ พศท. ๒๕๒๐-๒๕๒๓

๒. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการค้นคว้าจากหนังสือเอกสารต่าง ๆ เป็นการศึกษาข้อเท็จจริงจากเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ซึ่งได้ค้นคว้าจากเอกสารที่ได้จากองค์กรโทรศัพท์ฯ หนังสือ ตำรา วารสาร บทความและเอกสารอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเพื่อประโยชน์แก่การวิจัยจะได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

วิธีการดำเนินการและการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการสำรวจ โดยการสัมภาษณ์โดยไม่มีแบบแผนกับผู้บริหารงานในองค์กรโทรศัพท์ฯ ซึ่งเรียกว่า Less or Non-Structured Interview ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์โดยไม่มีข้อความหรือแบบสอบถามอยู่ที่ตัวผู้สัมภาษณ์เองว่าจะสอบถามเรื่องอะไร เพื่ออะไร มีความยืดหยุ่นมาก ไม่มีข้อกำหนดและกฎเกณฑ์แน่นอนตายตัว^๒

^๑ดร. นราศรี ไวนิชกุล. คำบรรยายวิชา Business Research Methodology ภาควิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า ๒๐-๒๑.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๔.

หมายเหตุ โครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรโทรศัพท์ พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๒๕ ปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็นโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรโทรศัพท์ พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๓๑.